

Kraméryusowy
Cys. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Čís. 46.

Ve Sobotu

dne 16 Listopadu.

Pátý roční běh.

S nejvyššího císařským královským Povolením.

Do nejvyššího Wüdee Pryn-
ce z Koburku na den zho-
října z hlawního bytu
Bermerenu gažošto rychlý posel wysla-
ný prwnj Laytnant od Arcyknižete Jo-
zefa Tosstánských dragonů, Rees, na
den 6 toho odpoledne geho Milosti Cy-
sari přinesl tu potěšitedlnou zprávu,
že Generálmajorové Otto a Bray, ma-
gice poručeno na ohražené město Mar-
ssienu, kdež 4,000 Francouzů stálo, a
wssacken průchod k tomu městu dwa-
nácti kusy a haubicemi osazený měli,
s celou mocí wyraziti, toto poručení
ráf šťastně wykonali, že jim ze čtyř-
tisíců Francouzů ani jediný muž nev-
šel. Nássi učinili autoť na nepřátele
dne 30 října hned před rozedněním
we 2 hodiny, a nepřátele bránili se jim

s velikou zmužilostí až do 9ti hodin
před polednem; posléz ale předce byli
na hlavu poraženi, a nássi slavně nad
nimi swjítězysse, ze wssech stran do
města se wedrali. Tento autoť byl tak
dobře sporádán, že právě ani jediný
muž z Francouzů níkam wšecy nemohl,
a protož bylo gich asy 2,000 y s Ko-
mendantem zagato, a přes 2,000 po-
bito, při čemž nássi wstězové y wssacka
děla, haubice a wozy s prachem wybo-
gowali.

Dne 27 října ráno w 7 hodin
Francouzové v velikém počtu wyrazili
na Obrštea Gonterwila v Merbe le
Sfaro, a přivezli s sebou též nemalý
počet kusů. Pan Obršst w tu chvíli
wyslal o pomoc k Hollandskému Gene-
rálowi Pryncowi z Waldku, genž v

Thuinu stogi, a k cýsařskému Generálowi Panu Grabeti z Blerfé v Betyně, kterjž y hned vyslawše lid wálečný, takowau nepřátelům učinili wycitrnost, že na wsech místech zpátkem causnauti musyli. Proti Santesu, kdež Francouzowé newwěšši počet kusů měli, sám Obrst Gontewil wpadl gim na bok, a nássi stateční wogácy s takowau zmužlosti dorivali na nepřátelské kusy, že gich Francouzowé s welikau ztrátou lidu forma vbrániti mohli. Z zagatých nepřátel nepřiwedli nássi než dwa husary a pěšho, poněwadž žádnému nedali pardonu, nýbrž wsecky napořád mečem pobubili.

Těhož dne Vorycký Wýwoda s ostatnjm sgednoceným wogstem wypadl od Cysyngu na nepřátely w tak řečeném místě Pont à Tressyn, Generálmajor Boros, mage posylu od Generálmajora Werneka, wedl přednj zastup, a nassemu wdatnému lidu tak dobře wsecko se podařilo, že Francouzů 200 bylo rozsekáno, a 130 zagato, kterjžto takměř wseckni poranění byli. — Také dnes Francouzowé s 4mi paraliony pěchoty a 800 gíždy přitáhli k tak prawenému místu Kato, a chtěli ge vyplundrowati. Obrstlaytnant Knjze Swarcenberk na rychlost přitáhl s swým lidem, osadil to místo Kato, a zde přes 20 Francouzů pobil, a tudyč nebohých obywatelů před dalšj škodou zachránil.

Dne 28 října odevossad přicházela zpráva, že Francouzowé, poněwadž cýsařstj, Angličané a Hanoweráni walem táhnau, město Menyn na rychlost zase opustili, a tudy po wsech hranicích Slanderstých zpátkem se hnuli. Těhož

dne Vorycký Wýwoda wyslal Generálmajora Werneka k městu tak řečenému Lanoa, aby wyzwědel, gakhby zde nepřátelé sylnj byli, a takeli mdžně bude odtud ge wytistnauti. Generálmajor Wernek, s njmž také byl Anglický Generál Alber Bomby, toto poručení šťastně y s welikau opatrností wykonal, tak že nepřátely 2,000 sylné z města Lanoa, kterěž sfancy obraženo, a wzdau obšliceno gest, wyhnal, 4 děla gim wzal, a přes 200 mužů zagal. Z těchto čtyř děl dvě wybogowali Angličtj mozdij strážnjcy a mysliwcy, gedno Odonelstj dobrowolnjcy, a čtwrté Laytnant Swinbrun s Staraystjmi a Jordystjmi dobrowolnjky.

Z Nyportu 24 října. Tjnto způsobem Francouzowé nasheho města k wzdání se požádali: „Nyportstým měšťanům: Dne 2ho druhé dekadý druhého měsíce w druhém roce sgednocené nedijné swobodné obce. Y hned káží wám, abyste se šťastně zbrani Francouzské swobodné obce wzdali, kterěžto wsecko wstapiti musy. — Wydeyte mně 6 zastawenců. Wy gste po wodě y po suché zemi těsněgi zawřjní, a pozud se newzdáte, redy po zbořených domích a rozsekáných tělích do města wasseho potáhnu. Tento příklad nechť wám slauží k naučení, že nemáte spoľehati na pomoc těch, genž se wassimi ochráncy býti prawj, a kterjž nás zlehčugi, proto že ge repeme.“

(Podepsaný) E. Hoffe Generál-
Fomendant přednjho Franc.
zástupu před Nyportem.

Magistrát dal odpověd, že se w nic wkládati nesnj, poněwadžby opa-
mo-

trouánj města toliko wogsto na starost
sti mělo. Podle té odpovědi znorou
francauzové do města s velikým násy-
lini stihali, a velikých škod na stave-
ních nadělali. Místi Wyportsej též jim
blučně odpowj dali, zapálili přewar,
za kterýmž francauzové sfance založené
měli, a Maysny vytáhli, tak že se wse-
cko kolem a daleko wodau zatopilo.

Dne 26 řigna. Wčera zase fran-
cauzové o nasse město se pokusili, a
hnali k autoku, kterýž zrána od 7 hodin
až do večera trwal, wssak ničeho ne-
způsobiwše, daleko zpátkem caufli.
Máste střelba welmi mnoho lidu jim
pohubila, a zwáště patero Anglických
lodí, genž w nassém přístawu stogi,
welikau škodu jim učinily.

3 Bryssu 25 řigna. (w 9 hodin v
večer) Tauto práwě chwjli přicházý
zpráwa, že francauzové od Wyportu
odtrhnauti musyli, nebo málem chybo-
walo, žeby strže rozwodnénj nebyli se
mohli zpátkem hnauti, a tak wssicni
byliby přissli do zagetj. Yorycký Wy-
woda welmi rychle táhne, aby wssecken
nepřátelský lid daleko od Glanderstých
hranic zabnal. — Hlawnj byt polního
Maršalka Prynce z Koburku gest do
Bermerenu blizko perwnosti Besnoa pře-
ložen.

Podle neyposledněgssj zpráwy z
hlawnjho bytu Prynce z Koburku, obě
armády pořád sobě na očich stogi,
francauzská za řekau Sambran, a na-
sse cýsarstá sgednocená s Angličany a
hanowerány před řekau; mezy tím
wssecka střelba k dobýwánj, gakož y
pakáž zpátkem k Monsu táhne. — Pluk
v Tyrlemontu nowě zřízených Angliz

ckých Sulánů dne 23 řigna strz Bryss
k armádě táhl.

3 Liworna 23 řigna. Wčera při-
planli sem dwa Angličtj Korábowé, genž
před třmi dni od Tuluu odrazyli. Po-
dlé těchto lodj obdrželi sme zpráwu, že
francauzská armáda pod zpráwau Ge-
nerála Kartosa 3 mile vzdálj od Tu-
lonu polnj leženj wybila, a chtěli se tu
francauzové některých perwněgssjch míst
zmocniti; wssak sgednocené wogsto,
Anglické, Spanyolsté, Sardynsté a
Neapolitánsté wyrazilo na francauze,
a po tuhém y krwawém potýkánj fran-
cauzové posléz nazpátek caufnauti mus-
yli. Přes 500 gich zbíro gest, ztra-
tili 14 děl, a mnoho gich bylo zagato.
Ostatně w Tulonu gest wssecko ticho,
a měšťané dosti potravý magj.

3 Bryssu 30 řigna. Dne 28 toho
francauzové Menyn opustili, a nynj
celé Flandry od nich vprázdňeny gsau.
francauzstj Generálowé swým woga-
kům tímto dodáwagi chuti k bogowánj,
že jim za 5 hodin Gent a Bryg plun-
drowati dowolegj. — Wssicni sedlá-
cy we Flandřich berau zbraň, aby proti
francauzům bogowali, a giž gich 10
tisíc pohromadě gest. Nad nimi magj
zpráwu oficýři od Walonských regiz-
mentů, a Baron d'Aspre zatjm za
Wúdce ustanowen gest. Toto sedlsté
wogsto zroste v veliký počet, nebo ge-
ho Milost Cýsar sto tisíc ručnic mezy
ně rozdati powolil, a to proto, aby se
francauzům proti gich nepřátelským a
záhubným wpádům brániti mohli.
Odenarde gest to místo, kdež se sedlá-
cy shromazďowati budau. — Gakž
slyssjme, nedaleko Filipewille zase strblo

se krvavé potýkání, při němž fran-
cauzové množství lidu ztratili.

Gesťe gíná potěšitelná zpráva
přichází, že totiž Generál Blerse w oné
straně v Menyna 4,000 francouzské
gizdy zastřelil, kteráž zbraň složitě při-
nucena byla. — Poslední říšská posťta
snad této zprávy potvrdí.

3 Manheimu 31 října. Do pevnos-
ti Landawy Prussané pořád stříli, a
střže to, podle všech zpráv, w městě
giž veliké škody učinili. Bez přestání
na všech stranách vidíme z města kouř
a plamen zburu vstupovati. Gakž
slyšíme, francouzové z pevnosti zřídka
a velmi slabě Prussanům odpovídají.
— Waysenburšský magistrát dal vůbec
prohláseti, aby všickni měšťané, genž
střže příchod cýsařského wogsta prchli,
do čtrnácte pořád zběhlých dní zpátkem
se navrátili, ginať že gegich wšechť
gmění v starkové konfiscyrowání budau.

3 Wormsu 1 listopadu. 3 Landawy
giž 5 trubačů k komandyrugjeymu Pru-
skému Generálowi zasláno gest. Giž
24 hodin žádné střelby wíce neslyšíme,
z čehož mnozí soudí, že snad francou-
zové s Prussany o kapitulaci jednájí.

*) 3 Hanawy piší na den 5 toho,
že střelení do Landawy proto přestalo,
poněwadž (prý) Prussané hnuli se s ce-
lau mocí k řece Sáře, aby odtud wšech-
cky francouze odstřelili. Na ten způsob,
což Řezenské nowiny piší, že se fran-
cauzové w Landawě na den 2 toho
wzdali, a že téhož dne odpoledne we 4
hodiny kapitulaci podepsaná byla, toť
byla gaktásky kwapná zpráva, kteráž
potud do dne 13 žádní ani saukromní

ani veřejní listové nepotvrdili. Též
Řezenské nowiny také w wodj w známost,
že Stransburčané cýsařskému wogstu
brány otvřeli; wšak y o této důležité
věci w žádných listech ani zmínka se
nečiní.

3 Hochfeldu od Burmserské armády
1 listopadu. Dne 26 října táhli sme
přes celau noc, a předednem přišli sme
na wrch, z něhož sme přediwne diwa-
dlo widěli. Dvě hodiny od nás strhla
se šarwátka, při kteréž sme každau
ránu widěli, wšak střže odporný wjtr
ničeho neslyšeli. Byl to slavný Wüdee
Prync z Waldeku, kterýž republikány
v Wancenowa nazpátek pláčil, a na-
nich 12 na čtyřliberni, 2 na gliberni a
1 kus na 12tiliberni kaule wybogowal;
k tomu wzal gim mnoho sudů s pra-
chem a wozů s wálečným náradím, pak
300 mužů pobil, a 200 mužů zagal.

3 Ewaybryku 29 října. Gistá zprá-
wa gest, že právě tím časem, gako Pru-
ssané do Landawy, tak též cýsařští do
hradu Lui střileti počali, a na ten způ-
sob tento hrad giž se dlaugo držeti ne-
může, ať francouzové s welikau zmu-
žilostí odporují. — Brunšwický Wy-
woda skutečně s jedním dílem své ar-
mády w tu stranu k Biči se obrátil, a
geho hlawní byt w Swaygenu gest,
ostatní díl pod zpráwau Generála Blay-
sta dosawad v Wertu stoji. — Gakž
se prawí, francouzové od Sárbrýckých
měšťanů million liwer kontribucy po-
žádali.

Do dne 31 toho přichází zpráva,
(gakž gíný list z Ewaybryku piše) že
Prussané neustále a s welikým násylím
do Landawy střílí, od čehož na 6 hodin